

N:o 146.

Af herr **J. G. Pettersson** i Södertelje, om *skrifvelse till Kongl. Maj:t* angående utöfvandet af rösträtt vid aktiebolagsstämmor.

Vår lagstiftning saknar så godt som alldeles, i motsats till de flesta af kulturstaternas, bestämmelser till skyddande af minoritetens ställning inom ett aktiebolag. Att döma af hvad man genom den offentliga pressen esomoftast erfarit, synes emellertid här i landet lika väl som i utlandet behof af ett dylikt skydd vara för handen. Och det torde desto hellre vara skäl för oss att noga granska detaljerna i vår aktiebolags-lagstiftning, som aktiebolagsformen tyckes vinna nästan större tillämpning i vårt land än i åtskilliga andra och framför allt hos oss användes som form för egande och administrerande af våra viktigaste tillgångar, nemligen våra jordegendomar och våra skogar. Den stora allmänheten — deribland det s. k. småfolket — inbjudes att i dessa bolag insätta sina besparingar. Det bör vara en omsorg för statsmagterna att äfven uti ifrågavarande fall tillse, att icke de smärres intressen vanvårdas eller förfaras.

Genom sin byggnad och sin verksamhet är ett bolag i viss mån att förlikna vid en kommun. Vi veta, huru slutligen rättvisan af en begränsning af de större delegarnes inom kommunen rätt genomträngt medvetandet och fått form af lag. Enligt nu gällande kommunalförfattningar må således vid kyrko- och kommunalstämma å landet icke någon utöfva rösträtt för större antal röster, än som svarar mot en tiondedel af kommunens hela fyrktal, och i städerna är rösträtten jemväl begränsad. Vidare är en inskränkning gjord derutinnan, att ingen må vid stämma på grund af fullmakt föra talan eller utöfva rösträtt för mera än en röstberättigad.

Inom aktiebolaget åter råder den största frihet. Derför hafva ju exempel ej saknats, att en enda aktieegare, på den grund att han egt en eller flera aktier mera än en mångfald andra aktieegare tillhopa, bestämt

ett bolags öden utan hänsyn till flertalets önsknings och ofta, då han handlat utan beräkning, endast af nyck — till bolagets nackdel.

Hvar gränsen skall sättas för utöfningen af rösträtten inom ett aktiebolag, derom kan man naturligtvis liksom i så många andra likartade fall hafva delade meningar. Men då ett flertal bolagsordningar inskränka rösträtten till en femtedel af de närvarandes röstetal, torde man häri hafva en ledning, hvar gränsen rättast bör gå.

På grund af hvad jag här i kortföret anfört, vågar jag hemställa,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, det tacktes Kongl. Maj:t taga under öfvervägande, huruvida icke, till minoritetens skydd inom aktiebolag, rösträtten derinom kunde genom lagbestämmelser sålunda begränsas, att ingen finge utöfva rösträtt vid bolagets stämma för mera än en femtedel af det dervid representerade röstetal äfven som att ingen finge på grund af fullmakt föra talan eller utöfva rösträtt för mera än en röstberättigad, samt för Riksdagen framlägga förslag till de lagbestämmelser, hvartill omständigheterna må föranleda.

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles, vördsamt.

Stockholm den 27 januari 1902.

Jakob Pettersson.